

Głos Wąbrzeski

BEZPARTYJNE POLSKO - KATOLICKIE PISMO LUDOWE.

Przedpłata: W eksped. miesięcznie 70 gr. z odroczaniem przez pocztę 21 gr. więcej. W wypadkach nieprzewidywanych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożeniu pracy, przerwaniu komunikacji, abonent niema prawa sądzić postterminowych dostaw gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada. Redaktor przyjmuje od 10-12. Nadesłanych a nie zamówionych rękopisów Redakcja nie zwraca i nie honoruje. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 1. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204, 252.

Sumiennem wykonywaniem obowiązków,
budujemy silną Ojczyznę!

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 lin.) 10 gr., za reklamy na str. 4-lin. w wiadomościach potocznych 80 gr. na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłoszeniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo: w poniedziałek, środę i piątek. Przy sądownym śledzeniu należności rabat upada. Dla spraw spornych jest właściwy Sąd w Wąbrzesku. — Za terminowy druk, przepisanie miejsca ogłoszenia administracja nie odpowiada. Wydawnictwo następuje sobie prawo nieprzyjęcia ogłoszeń bez podania powodów

Nr. 41

Wąbrzeźno, Kowalewo, Golub, czwartek dnia 6 kwietnia 1933 r.

Rok XIII

Straszna katastrofa Największy sterowiec świata strzaskany przez piorun

Przeszło 70 ludzi zginęło w falach oceanu — Tylko 6 ludzi udało się uratować

Nowy Jork. Należący do amerykańskiej marynarki sterowiec „Akron” największy statek powietrzny świata, — upadł w morze w pobliżu pływającej latarni morskiej Barnegat, opodal wybrzeża Jersey. Niemiecki statek Cysterna „Phoebus” zdołał podobno uratować kilku członków załogi „Akrona”. Na pokładzie „Akrona” znajdowało się 77 ludzi. —

Nowy Jork. Sterowiec „Akron” wpadł w morze o godz. 1,30 według czasu miejscowego. Na pokładzie sterowca znajdował się m. in. admirał Moffett, doradca amerykański na konferencji londyńskiej. Sterowiec unosi się dotychczas na falach a nikt z członków załogi nie zginął.

Waszyngton. Jak przypuszczają, — sterowiec „Akron” został rażony piorunem. —

Nie wiadomo jednak jeszcze, czy został on całkowicie zniszczony oraz czy załoga zatonała. W każdym razie odczuwa się żywe zaniepokojenie, gdyż depecha iskrowa ze statku „Phoebus” donosi, że gdy statek zbliżył się do miejsca katastrofy, na powierzchni morza pływały materace i inne przedmioty. Marynarze „Phoebusa” po uratowaniu 3-ch ludzi załogi „Akrona” widzieli szereg innych, walczących rozpaczliwie z falami. —

TYLKO 6 LUDZI URATOWANYCH!

Depesza iskrowa ze statku „Phoebus” brzmi jak następuje: „Zaraz po północy, płynąc z Nowego Jorku w kierunku Tampico, ujrzeliśmy światła sterowca jeszcze w górze. — W parę minut potem, światła te błyskały niemal na powierzchni wody. Skierowaliśmy się w tę stronę i po pewnym czasie usłyszeliśmy krzyki dochodzące z morza. — Niezwłocznie spuszczone szalupy na wodę lecz wszelka akcja była utrudniona przez szalejącą burzę. Zdołaliśmy uratować tylko trzech ludzi”.

Nowy Jork. Na miejsce katastrofy sterowca „Akron” przybyło około 20 parowców, które biorą udział w poszukiwaniach członków załogi. Według wiadomości, otrzymanych przez admiralację, niema już obecnie nadziei na uratowanie członków załogi, którzy w liczbie 71 pogrążyli się wraz ze sterowcem w falach oceanu.

W liczbie ofiar katastrofy znajduje się szef urzędu lotnictwa morskiego admirał Moffett.

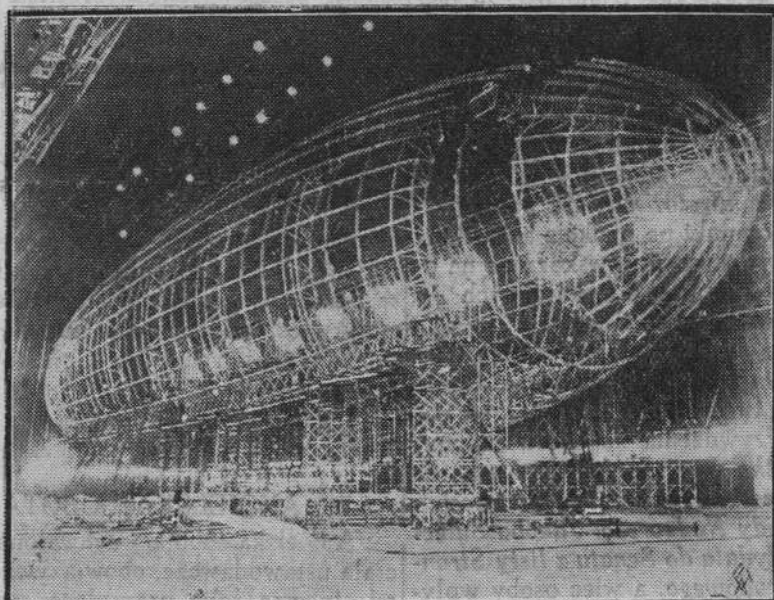
Przyczyna katastrofy olbrzymiego sterowca, którego długość wynosiła 240

metrów, nie została dotychczas wyjaśniona.

Przypuszczają jednak, że sterowiec, który przez czas dłuższy walczył z hu-

raganem, został stracony w morze przez piorun.

—:—

Na zdjęciu naszym widzimy szkielet statku „Akron” w hangarze.

Apetyt żarłocznych Niemców wzrasta!

SCHLEZWIG MUSI BYĆ NIEMIECKI — TRAKTAT WERSALSKI JAKO PODNÓŻEK BEZCZYNU. —

Kopenhaga. Po przewrocie politycznym w Niemczech nastąpiło silne zastrzeżenie niemieckiej kampanii rewizjo-

nistycznej przeciwko Danii. W mowie wygłoszonej w Egerndorferde prezes Zw. Niemców Schlezwiugu i Holsztynu bur-

„Rewizja granic jest niemożliwa bez wojny!”

Prasa sowiecka przeciwko rewizji traktatów

MOSKWA. Prasa sowiecka ponownie występuje przeciwko rewizji istniejących traktatów. Po opinii „Izwestij” z zeszłego tygodnia, głoszącej, że „rewizja granic niemożliwa jest bez wojny, natomiast próby podjęcia pokojowej rewizji granic wwoła groźbę nowej rzezi Europy. — sprawą tą zajęła się dziś wojskowa „Krasnaja Zwiedza”. Pismo na wstępie również wskazuje na groźbę nowej wojny i przeprowadza analogię pomiędzy czasami obecnymi a rokiem 1914. —

Próbie załatwienia wersalskich przeciwności, podjęte przez Anglię, pismo uważa za dążenie Brytanji do roli arbitra w sprawach Europy, by zwrócić aktywność wroga do siebie u sposobionych państw w kierunku antysowieckim. O tem — zdaniem pisma — mówiono konkretnie w rokowaniach Mussoliniego z Mac Donaldem. Do domeritum projektu rzymskiego pismo zaznacza, że ambicje niemieckie miałyby być zaspokojone jedynie kosztem Polski, Francji i Małej Ententy, Anglija bowiem nie chce

mistrz dr. Sievers oświadczył, że Niemcy nie będą znosić nadal niesprawiedliwości z r. 1920. — „Będziemy nad tem czuwać mówił Sievers, aby sprae granic poddana rewizji i to właśnie tak, jak my tego chcemy, a bynajmniej nie tak, jak tego pragną Duńczycy.

Musimy dążyć do odebrania północnego Schleswig. Danja jest tylko matłem państwem. Tu właśnie może być dokonany pierwszy wyłom dla podważenia podstaw Traktatu Wersalskiego.”

Prasa duńska podaje przemówienie Sievers'a bez komentarzy.

Berlin W Zweibruecken narodowi socjaliści urządzili wielką demonstrację na rzecz powrotu do Rzeszy pogranicznych obszarów Saary i Palatynatu. W demonstracji wzięli udział delegaci organizacji narodowych socjalistów z okolicy. Oddziały z Zagłębia Saary wystąpiły w cywilnych ubraniach, nosząc tabliczki z napisami: „Dawne sztafety ochronne Zagłębia Saary — jesteśmy zakazani” —

W pochodzie niesiono liczne transparenty, domagające się powrotu Zagłębia Saary do Rzeszy.

Mówcy zwracali się z apelem do mieszkańców Zagłębia Saary, aby wytrwali, gdyż wkrótce nastąpi rozstrzygnięcie. Część manifestacji transmitowana była przez radio.

Liga Narodów broni żydów

LONDYN. Do Londynu przybył sekretarz generalny Ligi Narodów sir Erik Drummond, którego pobyt w Londynie związany ma być ze sprawą wyjaśnienia podstawy prawnej interwencji Ligi Narodów celem obrony prześladowanych w Niemczech żydów.

Wielki pożar

GRODNO. Ub. nocy we wsi Prokopowo wybuchł pożar, którego państwą padło 7 zabudowań wraz z inwentarzem. Straty wynoszą 15.000 zł.

oddać kolonij a Włochy nie życzą sobie Anschlussu.

Dalej pismo wskazuje na nieokreśloną sytuację Niemiec w projekcie dyrektorjatu 4 państw i twierdzi, że wobec rywalizacji angielsko-amerykańskiej współpraca francuska jest dla Wielkiej Brytanji bardziej cenna od współpracy niemieckiej. Na szczególną uwagę zasługujące zdanie, że „rewizja traktatów w kierunku imperjalizmu nigdy nie była sprawą pokojową i jest związana z groźbą nowej wojny.

Sprawę upadłości Centralnej Kasy Rzemieśniczej przed Sądem Apelacyjnym

Toruń 5. 4. — W ub. piątek rozpoczął się w Sądzie Apelacyjnym sensacyjny proces o sprawę bankructwa Centralnej Kasy Rzemieśniczej w Toruniu, któremu setki rzemieślników poszkodowanych zostało na poważne straty materialne i dzisiaj jeszcze muszą pokrywać różne zobowiązania kasy, sięgające sumy 100 tys. zł.

Pierwszy akt tej sprawy rozgrywał się dnia 21 i 23 stycznia br. przed Sądem Okręgowym w Toruniu. Dyrektor Kasy Bronisław Skalski skazany został na 2 i pół roku więzienia i pozbawienie praw obywatelskich na lat 10. — Członka zarządu Goncarzewicza Sąd uwolnił.

Od wyroku tego prokurator założył apelację tak co do Skalskiego od niskiego wymiaru kary, jakoteż przeciwko u niewinnieniu Goncarzewicza.

Akt oskarżenia nie obejmuje całości bankructwa Centralnej Kasy Rzemieśniczej, a tylko odnosi się do Skalskiego i Goncarzewicza. Akt zarzuca Skalskiemu, że w Toruniu wspólnie z Goncarzewiczem działając na szkodę wierzycieli Centralnej Kasy Rzemieśniczej wystawił weksel Vereinsbankowi na 10 tysięcy złotych, dalej zarzuca Skalskiemu, że otworzył dla siebie 4 konta na szkodę Kasy, że wystawiał książeczki oszczędnościowe bez pokrycia i w związku z tem prowadził fałszywe konta.

TYLKO PRZEZ „ZAPOMNIENIE“...

Po odczytaniu uzasadnienia wyroku pierwszej instancji, jak również wniesionych apelacji, przystąpiono do wysłuchania oskarżonych.

Pierwszy oskarżony Skalski do winy się nie poczuwa. Co do weksla wystawionego do Vereinsbanku na 10 tys. zł. z podpisem Kasy, oskarżony tłumaczy, że często korzystał z pożyczek z Vereinsbanku, więc gdy potrzebował tych 10 tysięcy, to weksel podpisał i tylko przez zapomnienie weksel ten pozostał w Vereinsbanku.

Przew. — „Czy oskarżony często się tak zapominał w sprawach wekslowych?“

Osk. — Nie uważałem, że Vereinsbank weksel ten prezentuje. Co do założenia kont, między innymi na szwagra i nieboszczyka ojca, to konta takie istniały już dawno, gdy ojciec jeszcze żył. Konta te przejąłem wraz ze spadkiem, nie wiedząc o tem, że tego robić nie wolno, tembardziej, że i w Vereinsbanku takie konta były prowadzone.

Przew. — A czy były pieniądze w Centralnej Kasie Rzemieśniczej, jak wyście sobie te pieniądze zabrali?

NAJGORZEJ, GDY SIĘ NIE MYŚLI.

Osk. — Było w tym czasie około 360 tys. zł. na różnych kontach o ile się nie

myślę, gdyż o tem nie myślałem.

Przew. — A to najgorzej jak się nie myśli.

Osk. — O tem nie myślałem bo byłem bardzo zajęty. Po załamaniu się Kasy jeszcze miesiąc byłem jej dyrektorem. Najwięcej mnie i Kasie zaszkodził Sulecki, który rozgłaszał różne umienne wersje o gospodarce w Kasie.

JAK DOJŚĆ DO PIENIĘDZY?

Następnie oskarżony opowiada długo o wystawianych książeczkach oszczędności (których nie było), na różne wadja a nawet na kupno domów. Oskarżony powiada że nie miał zamiaru pokrzywdzenia członków i Kasy, i „gdybym miał taki zamiar to znalazłbym dużo winkeladwokratorów“ (pokątnych doradców) którzyby, nauczyli mnie, jak mam przyjść do pieniędzy“. Dalej oskarżony tłumaczy jak kwota 20 tys. pobrana na weksel członków zarządu znalazła się na jego koncie i jak obciążono temi kwotami żyrantów. — Drugi oskarżony Goncarzewicz również do winy się nie przyznaje. —

ZWYKLE OSZUSTWO.

Po przesłuchaniu oskarżonych przesłuchano jedynego wezwanego świadka, byłego książkowego Kasy — Warszawskiego — (dawniej w Wąbrzeźnie) — któremu Skalski wystawił również fikcyjne dwie książeczki na 20 tysięcy zł. na kupno domu.

Przy zeznaniach tego świadka, przewodniczący zaznacza o fikcji wystawienia takich książeczek i podnosi, że jest to zwykłe oszustwo.

W sobotę w drugim dniu rozprawy, obrońca przedkłada sądowi kilka dokumentów, co do spłaty zobowiązań Skalskiego, poczem przewodniczący zamknął przewod sądowy i udzielił głosu prokuratorowi. Prokurator popiera apelację i przechodząc punkt po punkcie akt oskarżenia i motywy wyroku, wskazując na oszukańczą działalność oskarżonych — wnosi o surowy wymiar kary.

Obrońca w dłuższym wywodzie uzasadnia niewinność Goncarzewicza. Co do Skalskiego twierdzi, że nie miał on zamiaru pokrzywdzenia kogokolwiek, zresztą *wszystko co się działo w Kasie, działo się za wiedzą i zgodą przewodniczącego Rady Nadzorczej Jakóba Suleckiego, kandydata do Senatu z listy Stronictwa Narodowego, a więc osoby wpływowej.* —

W poniedziałek 3 bm. ogłoszony wyrok, mocą którego Skalski skazany został na 1 rok więzienia. Na skutek amnestji połowę kary Skalskiemu darowano a resztę zawieszono na 5 lat. Goncarzewicz został uwolniony.

PODATKI W KWIETNIU.

W kwietniu 1933 r. przypadają terminy płatności następujących podatków:

Do dnia 15 kwietnia br. płatna jest zaliczka miesięczna na państwowy podatek przemysłowy od obrotu, w wysokości należnej od obrotu osiągniętego w marcu br. przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii, oraz przemysłowe od I do V kategorii oraz przedsiębiorstwa sprawozdawcze; Do dnia 15 kwietnia br. płatna jest zaliczka nadzwyczajnego podatku od dochodu osiągniętego przez niektóre zajęcia zawodowe, a mianowicie notariuszy, pisarzy hipotecznych komorników:

Do dnia 5 kwietnia br. płatny jest podatek państwowy od energii elektrycznej pobrany za okres od 16 do 31 marca br. zaś do dnia 20 kwietnia br. tenże podatek pobrany za okres od 1 do 15 kwietnia br.

W ciągu całego m-ca kwietnia płatna jest pierwsza półroczna rata państwowego podatku gruntowego.

Do dnia 30 kwietnia br. płatna jest opłata od safesów (schowków) potrącona na rzecz bezrobotnych przez przedsiębiorstwa wynajmujące skrytki, w ciągu miesiąca marca 1933 r.;

Do dnia 15 kwietnia br. winna być wniesiona do kas skarbowych wpłata przez producentów

żarówek elektrycznych z tytułu opłat pobranych na rzecz funduszu Pracy w marcu br. od żarówek; Poza tem przypada termin płatności podatków rozłożonych na raty bądź też odroczone z terminem na kwiecień br. oraz płatne są te podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy z terminem na kwiecień br.

ZAPAŁKI NORMALNE I ZAPAŁKI IMPREGNOWANE.

Warszawa. Według umowy dzierżawnej — Spółka Akcyjna do Eksploatacji Państwowego Instytutu Zapalczanego w Polsce obowiązana jest pokryć całkowite zapotrzebowanie ludności na zapalarki normalne w pudełkach, zawierających przeciętnie conajmniej 48 sztuk zapalek.

W ubiegłym roku Spółka wypuściła na rynek nowy typ zapalek luksusowych t. zw. „impregnowane“ w pudełkach zawierających przeciętnie 43 sztuki zapalek.

Opakowanie zapalek impregnowanych mało różniło się od opakowania zapalek normalnych. Spółka powiększyła szybko zbyt tych zapalek tak, iż w końcu roku zapalarki impregnowane prawie całkowicie wyparły z rynku zapalarki normalne.

Ponieważ za zapalarki impregnowane, pomimo

Jakie zmiany terytorjalne proponował Mussolini?

London 31 marca

„Evening Standard“ ogłasza 6 punktów rewizji granic, jakie Mussolini zaproponować miał Mac Donaldowi w Rzymie. Ten sensacyjny projekt jest następujący:

1) Korytarz niemiecki, przecinający Pomorze polskie od Choźnic po Kwidzyn celem wybudowania kolei niemieckiej, łączącej Prusy Wschodnie z Rzeszą;

2) Rumunja odstępuje Węgrom Transylwanję i Banat;

3) Jugosławia odstępuje Węgrom część Banatu, położoną w północnej Jugosławii aż do ujścia Cisy i Dunaju;

4) Jugosławia odstępuje Austrii dawną austriacką prowincję Krainę;

5) Krocja zamiast państwa autonomicznego;

6) Południowe wybrzeże Dalmacji zostaje oddzielone od Jugosławii i razem z Albanją tworzyć będzie republikę dalmatyńską pod protektoratem Włoch.

O KONKORDAT NIEMIEC Z WATYKANEM

Hitler zamierza zawrzeć z Watykanem konkordat celem nawiązania stosunków ze Stolicą Apostolską.

—o—

GŁÓD W SOWIETACH

Pewien polityk angielski, po przyjeździe z Rosji, stwierdził, że Rosji sowieckiej grozi ogólna klęska głodowa, która może doprowadzić do nienotowanej fali bezrobocia i zaburzeń wewnętrznych. Wskazuje na to obecne katastrofalne położenie wsi.

KRONIKA KOŚCIELNA. DIECEZJA CHEŁMIŃSKA.

Zgon ś. p. ks. radcy Konrada Wojewody.

W sobotę, dnia 1 kwietnia br. zmarł w szpitalu św. Józefa w Pelplinie po dłuższej chorobie ś. p. ks. radca Konrad Wojewoda, prokurator seminarium duchownego i gimnazjum biskupiego „Collegium Marianum“. Niech odpoczywa w pokoju!

J. E. Ks. Biskup Dr. Okoniewski mianował: dyrektorem Letniska Zamek Bierzgowski ks. kurat. Kurowskiego z Warlubia; kuratami: ks. kur. Duszyńskiego nadal w Legąźnie, ks. kur. Gabrycha z Pawłowa w Brzeźnie, ks. kur. Langego z Zapcenia w Warlubiu, ks. wik. Kikula z Grodziczna w Zapceniu, ks. kur. Sobisza z Brzeźna w Pawłowie; administratorem: ks. adm. Jaranowskiego z Dąbrówki w Papowie Bisk.; zaproponował na prefektów gimnazjalnych: ks. P. Kalinowskiego, wik. z Torunia w Nowemście, ks. dr. Prybę, pref. z Nowogomiasta w Choźnicach, ks. W. Zielińskiego, wik. z Tarpna w Kościerzynie; mianował wikariuszami: ks. Chodzińskiego wik. z Dóbrca w Nowem, ks. Deskowskiego, adm. z Rumiana w M. Tarpnie, ks. Grzechowskiego, wik. z Nowego w Toruniu u Najśw. Marji Panny, ks. Hermaczyka wik. z Śliwic w Osieku, ks. Kozorzemskiego, adm. z Okonina w Luzinie, ks. Jasińskiego, wik. z Lubawy w Grodzicznie, ks. Ponkę wik. z Torunia w Fordonie, ks. Smaglińskiego, wik. z Papowa Bisk. w Dóbrozu, ks. J. Szczepańskiego, wik. z Osieka w Śliwicach, ks. St. Żurka, wik. z Fordonu w Toruniu u św. Jana.

OLBRZYMI POŻAR

Miejscowość Teuschnitz w Frankonii (Frankenwald) nawiedziła katastrofa pożarowa. Spłonęło 14 domów mieszkalnych i 17 innych zabudowań. —

